

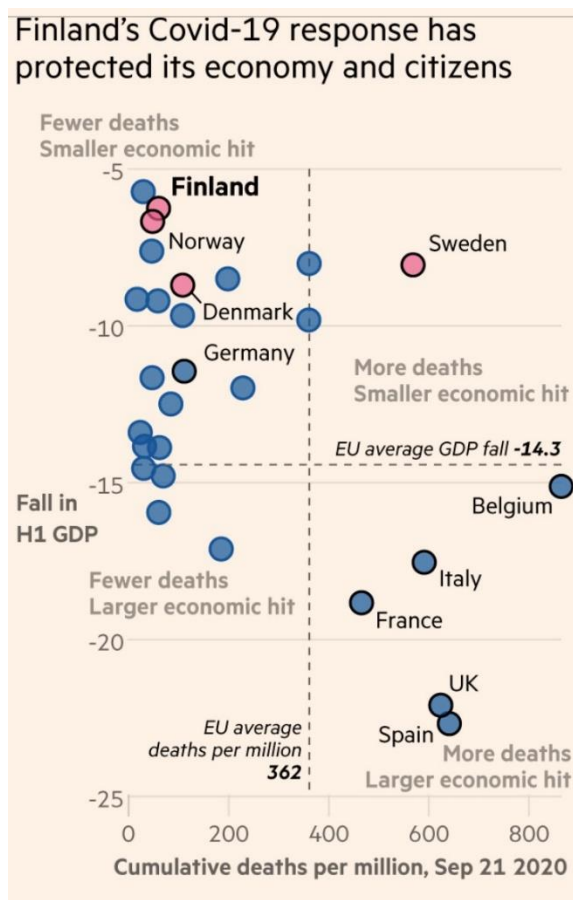
Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa 8.10.2020 esitän hallituksen esityksen HE 139/2020 vp käsittelyn yhteydessä kunnioittavasti seuraavan.

1 Tausta

Tartuntatautilain 31.10.2020 saakka voimassa olevassa 58 a §:ssä (400/2020) säädetään ravitsemistoiminnan rajoituksista keväällä 2020 alkaneen COVID-19-epidemian leviämisen estämiseksi. Ravitsemistoiminnan rajoitukset ovat olleet ja olisivat esityksen mukaan jatkossakin yksi osa niitä keinoja, joilla valtioneuvosto, alueviranomaiset ja paikallisviranomaiset estävät epidemian leviämistä.

Kansainvälisesti katsoen Suomi on onnistunut epidemian torjumisessa erittäin hyvin. Asetetuilla rajoitustoimilla ja annetuilla suosituksilla on onnistuttu tehokkaasti hillitsemään epidemian etenemistä ja suojaamaan riskiryhmiä. Poikkeusolojen päättymisen jälkeen tavoitteena on ollut, että COVID-19-epidemiaa onnistutaan hybridistrategian avulla tehokkaasti hillitsemään mahdollisimman vähän ihmisiä, yrityksiä, yhteiskuntaa ja perusoikeuksien toteutumista haittaavasti.

Lähde: Financial Times 24.9.2020

Epidemiatilanteen esittelyn osalta katson, että Terveysten ja hyvinvoinnin laitos esittelee kokonaisuuden asiantuntevasti.

2. Ravitsemistoiminnan rajoitusten perustelut

Ravitsemistoiminnan rajoittaminen koronavirusepidemian aikana on muodostunut lähes poikkeuksettomaksi globaaliksi käytännöksi.

Käsitykseni mukaan rajoitusten tarve jakaantuu kahteen osaan:

- a) Ravitsemistoiminnassa on erityisen riskialttiita toimintoja, joita sekä Suomessa että muissa maissa rajoitetaan jopa ennakkollisesti.

Käytän poikkeuksellisesti mediaa apuna esityksessäni:

”Tärkeimpiä edellytyksiä tunnetuille supertartuttamisille on ollut ihmisjoukon kokoontuminen pitkäksi aikaa lähekkäin sisätilaan, jossa lauletaan, huudetaan tai hengästyään.

Siinä lieene kuvattuna yökerhon olemus. Sen nimenomainen käyttötarkoitus on pakkautuminen suurin joukoin pienelle tanssilattialle etsimään vieläkin lähempää kontaktia. Alkoholi antaa pyrkimykselle siivet.”

Annikka Mutanen, HS 7.10.2020

- b) Ravitsemistoiminnassa, samoin kuin monessa muussa kulttuuri- ja vapaa-aikatoiminnassa, on yleisemmin kysymys ”normaaleista” ihmisten sosiaalisista kontakteista, joita epidemian tietyissä vaiheissa rajoitetaan kaikkien sosiaalisten kontaktien vähentämiseksi.

Voimassa olevassa asetus käytännössä anniskelu- ja aukioloaika koskevia rajoituksia on käytetty herkemmin (esim. asetuksessa 675/2020 koko maahan) ja vastaavasti asiakaspaikkamäärää koskevia rajoituksia epidemiatilanteen erityisesti sitä edellyttäessä (mahdolliset rajoitukset kiihtymisvaiheen maakuntiin).

3. Esityksen liittymät muuhun tartuntatautilain valmisteluun

Kuten esityksessä on todettu, sosiaali- ja terveysministeriössä on valmisteltu tartuntatautilakiin useita muutoksia, joihin on kuulunut muun muassa muiden kuin ravitsemisliiketoimintaan käytettävien tilojen käytön väliaikainen rajoittaminen tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Näitä muutoksia koskeva hallituksen esitys annettaneen eduskunnalle loka-marraskuussa 2020. Esitysluonnoksessa ko. rajoitusten päätöksentekijänä olisi kunta tai aluehallintovirasto – ei valtioneuvosto asetuksellaan.

Sosiaali- ja terveysministeriön tavoitteena on, että sekä ravitsemistoiminnan että edellä tarkoitetun muun elinkeinotoiminnan rajoituksista säädettäisiin mahdollisimman yhtenevästi tartuntatautilaissa. Tässä tarkoituksessa ministeriö pyrkii siihen, että eduskunta saisi käsiteltäväkseen kattavan hallituksen esityksen ko. kokonaisuudesta. Tämä voisi merkitä myös sitä, että tämän väliaikaiseksi tarkoitetun lainsäädännön voimassaoloaika olisi lyhyempi kuin 28.2.20201 saakka.